

Gemeenten,

Wat Johannes, de apostel, die als een gebanne op het eiland Patmos vertoefde, gezien heeft in zijn visioenen gaat zonder meer alle beschrijving ver te boven. De hemel zien is geen kleinigheid, de engelen zien, is indrukwekkend, de kerk zien die verlost is, is onvergetelijk, maar de Heere zelf zien, dat overtreft alles. En toch: zelfs dat laatste is Johannes vergund geweest. Het zien van de Heere zelf. Het staat in onze tekst: en toen ik Hem zag. Nu zullen wij echter wel moeten bedenken dat het in een visioen was. Het was nog niet eens in de letterlijke zin van het woord. Als het dat ook nog zo zijn geweest, dan zou het niet in woorden uit te drukken zijn geweest.

Al heel veel van de Heere had Johannes gezien. Wij vinden er, in de verzen 13 tot en met 16 van ons hoofdstuk, een opsomming van. Christus' hoofd, hart, voeten, handen en aangezicht had Johannes reeds gezien. En hij had ook al wat van Christus gehoord. Zijn stem! Maar aan het slot van dit alles, wordt het nog groter en nog geweldiger. Hij komt tot Christus of Christus komt tot hem, maar in elk geval: ze komen heel dicht bij elkaar. Ze komen zo dicht bij elkaar, dat Johannes in staat is te vallen aan zijn voeten. En dat gebeurt ook. Zo overweldigend is tenslotte de indruk, die Johannes opdoet van de Heere JC, dat hij neervalt aan zijn voeten en zelfs: als ware hij dood. Als dood viel ik aan Zijn voeten, zegt hij in onze tekst. Het was alles zo heerlijk en geweldig, dat Johannes er onder bezwijkt. Hij kon er niet meer bij staande blijven. Hij zakt ineen, werd doodsbleek. En zo viel aan de voeten van Christus, overweldigd door hetgeen hij zag. De Heere JC is dus zeer heerlijk.

Als wij de evangeliën lezen, dan krijgen wij de indruk van de zeer nederig, aanzienlijke Heere. Dan worden wij indachtig de woorden, die Jesaja aan hem gewijd heeft, toen hij zei: Hij had geen gedaante nog heerlijkheid; toen wij Hem aanzagen was er geen gestalte dat wij Hem zouden begeert hebben. Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen. Zo wordt ons de Christus getekend in de evangeliën. Maar slaan we daarna het boek Openbaringen op, dan horen wij iets heel anders. Dan is het al heerlijkheid en schittering wat aan Hem is. Dan valt er niets meer te bespeuren van zwakheid, van onmacht, van schande, van ontluistering, van onwaardigheid en verachting. Dan zien wij een hele andere Heere. Een hele andere, ja en toch: dezelfde Heere! Zie, gemeente, dat is het wonderlijke en zelfs het vreemde dat aan Christus is. Tegelijk de verachten en de verheerlijkten. Tegelijk te versmaden en geëerde. Tegelijk te machteloos en de koning der koningen. Hij, die een verachte was, een gesmade, een onwaardige, een gedaanteloze, niet begeerde, zien we even laten, hier vooral, in deze visioenen van Johannes, als een verheerlijkte, en luisterrijke, een geëerde, een machtige, een die alle mensen, en zelfs alle engelen, overtreft.

Als we ware christenen willen zijn, zullen wij Christus moeten kennen zowel in het één als in het ander. Zowel in zijn vernedering als in zijn verhoging. Zowel in zijn schande als in zijn eer. Zowel in zijn onmacht was in zijn macht. Zowel in zijn gedaanteloosheid als in zijn heerlijkheid. De Christus van de evangeliën als is het boek Openbaringen. En dan mogen wij weten en geloven: toch hebben wij maar één Heere. Christus is dus de verheerlijkten. Hij is de glansrijke, hij is de majesteitelijke. Hij is de Levenden. Wat betekent dat voor ons? Dat wij tegenover hem gevoelen onze kleinheid en nietigheid, onze armoede en hulpbehoevendheid, onze nooddrift. Het huis lijkt soms heel schoon in het licht,

het ziet er zo onaardig nog niet uit, maar: gaat de zon schijnen, dan valt het altijd tegen! Wat valt het je dan tegen. Wat is het dan nog vuil, onooglijk. Zie gemeente, met ons zondaren is het ook zo. In het half licht, dan gaat het nog wel. Dat lijken we zo kwaad nog niet. Dan valt het nog wel mee, dan zien wij er zo kwaad en zo slecht nog niet uit. Maar o wee als wij gesteld worden in het volle licht, te weten het licht van Hem: de Heere Jezus Christus. Die verheerlijkte Heere, die Johannes gezien heeft, in zijn visioen. Wat zwart, wat gebrekkig, wat onaanzienlijk, wat onmachtig, wat gedaanteloos komen wij er dan uit te zien. En toen ik Hem zag, zegt Johannes. Had Johannes Hem dan van tevoren niet gezien? O zeker wel. Maar nu, nu ziet hij Hem nog beter. Nu ziet Johannes Hem van dichtbij. Nu kan Johannes het uitroepen, wat Job eens uitriep: Nu ziet u mijn oog!

Die heerlijke Christus vol grootsheid en majesteit, treedt op Johannes toe. De afstand verdwijnt. Zij naderen elkaar: Jezus en Johannes, en toen? Toen zag Johannes Hem, toen zag hij Hem pas recht, toen zag hij Hem in de ogen, toen? Toen bezweek Johannes. En toch was Jezus voor Johannes geen onbekende. Zij hadden 3 jaar lang met elkaar opgetrokken. Waren zij niet 3 jaren lang meester en leerling geweest? Had er niet een nauwe band bestaan tussen de één en de ander, de Meester en de discipel, de Heere en zijn knecht? Had Johannes niet heel vertrouwelijk aan de avondmaalstafel gelegen aan de boezem van Christus? Is dat nu alles vergeten, is er nu slechts verwijdering, is er nu alleen maar de afstand? En dan zo groot, dat Johannes zelfs eronder bezwijken moet?

Gemeente, merkt u het? De hemel maakt alles anders. Denk niet te klein van de hemel. Denkt niet te klein van de hemelbewoners. Maar dnekt vooral niet te klein van uw Heere in de hemel. Hij is zo groot! Zo overweldigend groot! En als u zalig mag worden, dan zult u dat ontdekken. Dan zult u misschien uitroepen: is dat nu de Heere Jezus Christus! En als de engelen zult mogen zien, dan zult u uitroepen: Zijn dat nu de engelen! En als u uzelf zult mogen zien, namelijk in de spiegel van Christus, dan zult u verwonderd uitroepen: ben ik dat! Ik, die nietige zondaar, die gebrekkige hulpbehoevende. Die zondaar, vol gebreken, ben ik dat? Ongelofelijk! Het is ongelofelijk welke verandering de hemel teweeg brengt. U ziet het aan de Heere Jezus Christus. Johannes had aan zijn borst gelegen en nu ligt hij aan Zijn voeten. Er was geen gedaante noch heerlijkheid aan Hem geweest en nu is Hij een en al gedaante en heerlijkheid. Toen Christus op hem afkwam, Johannes hield het niet. Zijn voeten begonnen te wankelen. Hij stortte in. Hij viel als dood aan Christus' voeten.

Ik viel als dood aan zijn voeten, zegt hij. Als dood. Niet werkelijk dood, maar als dood. Dat wijst erop, gemeente, dat Johannes diep geschokt en ontroerd is geweest. Ik vermoed dat nog niemand van ons dit ooit in zijn leven heeft meegemaakt. Verwonderd? O zeker, dat zullen wij weleens geweest zijn. Misschien waren wij weleens zo verwonderd dat wij nauwelijks nog ons volle verstand erbij hielden. Dat was dan een hoge graad van verwondering. En toch: het was nog lang niet wat Johannes meemaakte. Die raakte geheel buiten zijn zinnen. Die werd ook machteloos. Die zeeg ineem en lag even later aan de voeten van Christus.

De koningin van Scheba bezocht koning Salomo. Al veel had zij van hem gehoord. Zij had gehoord van zijn rijkdom en van zijn wijsheid. Daarom was zij ook naar Jeruzalem gekomen. Zij wilde het zelf allemaal eens zien en horen. Maar wat gebeurde? het overtrof al wat zij had gedacht en gehoord. Haar overkwam, althans ten dele, hetzelfde wat Johannes is overkomen. Toen zij Salomo zag was er geen geest meer in haar.

Wat zullen wij daarvan leren, gemeente? Wij zeiden al: Christus is groot. Onvoorstelbaar groot en heerlijk. Wie Hem ziet, zoals Hij is, heden aan de rechterhand des Vaders, houdt als het ware geen

leven en adem meer over. Voor Hem vallen wij als doden ter aarde. Kunt u er nu nog langer aan twifelen, wanneer wij zeggen, dat eenmaal alle mensen, namelijk als Christus wederkomt, voor Hem als doden zullen zijn? Als zelfs geliefde discipelen als Johannes, zich voor Hem niet staande hebben kunnen houden, hoe zal het dan gaan met hen, die Hem in hun leven veracht hebben en hun eigen weg zijn gegaan? Eén blik op Christus zal voor hen genoeg zijn om ineem te krimpen en als levenloos te vallen voor zijn troon. Maar het zal dan te laat zijn. Christus zal dan niet meer met u doen wat Hij met Johannes gedaan heeft. Het zal dan uit zijn met zijn heilig geduld. Zou het niet nodig zijn dat wij allen reeds in dit leven Hem zoeken? Dat wij allen, reeds in dit leven Hem leren kennen? Zou het niet nodig zijn, dat wij aan zijn aangezicht en aanblik gewend raken? Hij vertoont zich aan ons in het Evangelie; is het niet nodig dat wij Hem zo leren kennen. Om straks niet werkelijk dood te vallen aan zijn voeten?

Er staat: en ik viel als dood AAN ZIJN VOETEN. U ziet hem als het ware liggen: Johannes, aan de voeten van Christus. Gelukkig dat Johannes daar gevallen is. Vlak voor de Heere, om zo te zeggen: onder Zijn handbereik, en bovendien: aan zijn voeten. Als u ooit voor de Heere valt, val dan aan zijn voeten. U kunt nergens beter vallen dan aan zijn voeten. Wij zouden het zelfs zo kunnen zeggen: elk mens moet vallen. Niemand kan er aan ontkomen. Het geldt voor u en mij. Vallen moeten wij. En vallen zullen wij. Maar waar? Er zijn niet veel mogelijkheden. Wij kunnen, evenals Johannes, vallen aan Christus voeten, dat is de ene mogelijkheid. De andere mogelijkheid is vallen in het eeuwig verderf. Ja, ook dat is vallen. Maar dat is het vallen van een verlorene. Dat is een vallen zonder opstaan. Dat is een vallen dat onherroepelijk is. Wat is onze wens? En beseffen wij dat er die twee mogelijkheden zijn? Johannes viel aan 's Heeren voeten. In zekere zin gesproken lag hij daar goed. Waar kon hij beter liggen dan aan de voeten van zijn Heere? Nergens was de arts, de medicijnmeester, de geneesheer zo dichtbij de hand. Ieder mens kan onwel worden; wat is het dan een voorrecht direct een dokter bij de hand te hebben. U kunt ook onwel worden op een plaats waar het wel uren duurt voor een dokter u bereikt heeft -, en wat is dat gevaarlijk. De hulp kan te laat komen. Wie voor de Heere valt gemeente, heeft de Arts bij de hand. Die valt voor Hem die gezegd heeft: Ik ben de Heere uw Heelmeester.

Er zijn verschillende redenen waarom wij voor de Heere, anders gezegd aan zijn voeten vallen kunnen. Er is allereerst de verwondering. Die was er bij Johannes. Grote verwondering. Zo heerlijk was zijn Heere, dat Johannes de schittering er niet van verdragen kon. Hij bezweek onder de glorie van zijn hemelse Meester. Zo kan het ook met ons gaan. En dat mag. Christus mag zo groot worden voor u, dat er geen geest meer in u overblijft, dat u aan zijn voeten valt, en misschien uitroept: O Heere, wat zijt Gij groot! Maar er zijn nog meer redenen waarom wij kunnen vallen aan de voeten van Christus. Onze eigen zonden en ongerechtigheden, en de aanblik daarvan. Als u ziet wie u bent. Als u uzelf ziet in het licht dat van God uitstraalt. Wanneer u u schaamt voor de hoge God. Wanneer u beseft dat u voor Hem niet bestaan kunt, van dan maar! Maar weet wel waar u valt. Val aan Zijn voeten! Daar is uw plaats. Val niet van de Heere af, maar naar Hem toe! Er zijn er die van de Heere afvallen. Zij zien hoe ellendig zij zijn door de zonde, zij zien hun schuld en zij gevoelen de leegte van hun hart en van heel hun bestaan. En dan vallen zij. Maar het is niet een vallen naar Hem toe, maar van Hem af. Zo'n vallen zal een mens niet behouden. Het stort hem in nog groter ellende. Hij valt dan op een plaats waar niet een redder bij de hand is.

Johannes is gevallen op de plaats waar de Redder bij de hand was. Dat was, als ik het zo mag zeggen, een gelukkig vallen. Daar lag hij als dood -, maar aan 's Heeren voeten. En als wij daar nu maar vallen dan is er geen nood. De Heere is nabij.

Hoor maar eens wat de tekst zegt: En Hij legde zijn rechterhand op mij. Ziet u het? De Heere bukt... ja zeker. Immers: hoe zou Hij anders zijn hand hebben kunnen leggen op die arme Johannes, die daar als dood aan zijn voeten lag? 't Kan niet anders, Hij moet gebukt hebben. Die glansrijke Heere, hij bukt. Niet zo heerlijk is Hij dat Hij zich niet zou willen verwaardigen om zijn hand te leggen op een arme sterveling, een zonder gelijk Johannes was. Er zijn op aarde hooggeplaatsten die zich niet verwaardigen om een arme drommel zelfs maar een hand te geven. Maar Christus heeft veel meer gedaan, gebukt! Terwijl Hij toch veel heerlijker is dan alle mensen, de rijksten en de machtigsten en de edelsten niet uitgezonderd.

Gemeente, zullen we goed onthouden: Christus heerlijkheid is niet zonder goedgunstigheid; zijn majesteit is niet zonder genade. Diezelfde rechterhand waarin Hij de sterren droeg, als een teken van zijn wereldomvattende macht, zoals u lezen kunt in vers 16, diezelfde rechterhand heeft Hij uitgestrekt naar zijn arme, bijkans dode discipel Johannes, die daar lag aan zijn voeten. Wij buigen ons voor een ander, als diep medelijden ons hart vervult. Ene kind ligt op straat, moeder snelt toe en buigt zich er over neer. Dat zag u toch ook weleens? Ik heb weleens ouders zien knielen, op straat of op het erf over één van hun kinderen die gevallen was, of die wat anders was overkomen. Zo doet nu de Heere. Die heerlijke en machtige God. Gezeten aan de rechterhand van zijn Vader. Toen Hij op aarde was ging hij goeddoende door het leven. Toen boog Hij zich over alle ellendigen die tot Hem gebracht werden. Nu is Hij in de hemel, maar is Hij anders? Dacht u dat? Gewis, Hij is nog Dezelfde! Johannes heeft het ervaren. Hij was op dat moment de ellendige; en zijn Heere was toen de ontfermende. Hij was de patiënt, zijn Heere was de geneesmeester.

Gemeente, als ook wij maar patient willen zijn, de Heere is nabij. Schaam u niet, te vallen voor Hem. Ook voor Johannes is het geen schande geweest dat hij viel. Het staat niet vermeld tot zijn oneer. Voor deze Heere vallen, deze heerlijke en tegelijk zo barmhartige Heere, zou dat schande kunnen zijn? Niemand wane zich er te hoog of te braaf of te sterk of te machtig of te edel voor. Voor de Heere vallen is ons behoud, het is ons leven.

Zijn rechterhand legde de Heere Christus op Johannes. Die sterke machtige rechterhand. Die hand van wie de psalmdichter heeft gezongen: des Heerenn sterkte rechterhand heeft grote kracht. Zij doet door haar daan de wereld beven en houd door haar kracht Gods volk in stand. Ook Johannes heeft zij in stand gehouden. 's Heeren rechterhand heeft Johannes het leven gegeven. Door die hand kwam het leven in hem terug. die hand zal hem overeind geholpen hebben. De levensgeesten keerden weer in Johannes, toen hij 's Heeren rechterhand voelde. In die hand zit leven. Al wat aan Christus is, is leven. Ook zijn hand is leven. Door zijn rechterhand heeft hij Johannes doen leven. Hij wil ook ons doen leven. Degenen die voor Hem vallen, doet Hij leven. Er staat in het volgende vers: Ik ben levend. Christus zegt: Ik ben levend in alle eeuwigheid. Laten wij het maar houden in ons leven bij deze eeuwiglevende Christus. Hij geeft ons leven. De dood heeft Hem, die het leven was, niet kunnen houden. En daarom zal de dood ook niet kunnen houden al degenen die van Christus zijn. Christus is het hoofd, zijn gelovigen zijn het lichaam. Zo min de dood Hem heeft kunnen houden, zo min zal de dood hen kunnen houden. Vandaar dat Johannes, al lag hij als dood aan Christus voeten,

toch niet werkelijk dood is geweest, maar tot het leven is teruggebracht. Christus rechterhand bracht hem tot het leven terug. ga maar tot Hem, leg u maar aan zijn voeten. En gewis, u zult leven. Zo min Johannes gestorven is aan de voeten van Christus, evenmin zult u sterven als u ligt aan Zijn voeten. In de nabijheid van de eeuwiglevende Heere heeft de dood geen macht meer. Hij is overwonnen. Zorg maar bij Hem te zijn; dan heeft de dood ook over u geen macht meer. Johannes heeft niet kunnen sterven. Hij kon de dood nabij zijn, maar meer ook niet. Het zou onmogelijk geweest zijn dat de dood hem had overwonnen. Johannes was in de hemel. En hoe zou in de hemel de dood kunnen zijn? Op aarde kan de dood zijn, maar niet in de hemel. Niet waar Christus is. Zorg maar in de hemel te zijn en te liggen aan de voeten van Christus. Dan zal de dood u niet overwinnen.

En dan zegt de Heere Christus ook nog wat tegen Johannes. Er staat: zeggende tot Mij: Vreest niet. Terwijl Hij zijn hand op Johannes legde, zei Hij: Vrees niet. Het ging alles in één, dat gebaar en dat woord. Het was één gebeuren. Woord en daar samen. Vrees niet... er moet in Johannes dus vrees zijn geweest. Is het een wonder gemeente? Zou het ons ander zijn geweest, als wij hadden meegemaakt wat hij heeft meegemaakt? Waar kan een mens al niet voor vrezen? Vaak zelfs voor kleine dingen. Voor nietige mensen en dan niet vrezen voor Christus? Voor deze Heere vol heerlijkheid en majesteit? Nooit voor Hem gevreesd? Tot wie zegt de Heere: vreest niet? Zegt Hij het tegen zijn vijanden? Dat zult u nergens ooit tegenkomen. Hij zegt het tot zijn kinderen, zijn vrienden en erfgenamen. Tot de vrouwen zei Hij op de morgen van de opstanding: vreest niet. Tegen zijn discipelen zei Hij meer dan eens: vrees niet. Toen zij op de zee waren en het stormde en Jezus kwam tot hen over de golven: vreest niet. Bent u voor de Heere gevallen, Hij zegt: vreest niet. Ligt u gebukt onder uw zonden aan zijn voeten? Hij zegt: vreest niet. Weet u met uzelf geen raad, Hij zegt: Vreest niet. Bent u diep verwonderd over Hem? Hij zegt: Vreest niet.

Waarom niet vrezen? Vrezen kan ons hinderen. Het vrezen kan ons een beletsel zijn. Zij zijn er, mensen die God alleen maar vrezen. Zo'n zondaar... Ja, dat bent u. en als u het ook maar wezen wilt. Maar niet vrezen. Waarom niet? Omdat Christus onze Heere een barmhartige Heere is, een Heere die levend maakt, die de schuldigen genade bewijst; die de gebogenen opricht, en die zijn rechterhand legt op allen die voor Hem vallen.

Het vrezen alleen is dus niet goed. Dat drijft af, zoals een boot afdrijft als de wind sterk is en hij ligt niet vast. Alleen maar vrezen, dat is zonde zelfs. Dat is gebrek aan geloof; dat is ongeloof. Vrees niet, zei de Heere tegen Johannes. Hij nam de vrees weg. Ook in uw hart wil de Heere de vrees wegnemen. Opdat er ruim baan komt voor het geloof in Zijn naam. Opdat u uw neergebogen hoofd opricht, Hem aanziet en leeft. Ouders beuren weleens het hoofd op van een kind dat van verdriet het hoofd laat hangen, als het ware zich blindstaart op de grond. En als dan het kind opkijkt, ondersteunt door de hand van vader of moeder, dan ziet het een gezicht, dat alleen maar vriendelijk is. En zo is gemeente, nu ook de Heere. Zo deed Hij dat met Johannes. Zijn rechterhand richtte hem op, en nam alle vrees weg. Vrees niet. Het waren maar twee woorden, maar als muziek hebben zij geklonken in de oren van deze arme verslagen en ineengekropen Johannes. Het waren hem woorden des levens. Woorden des levens, wat 's Heeren woorden altijd zijn. Dat zijn zij nu ook, voor verslagene van hart.

En dan: Ik ben de Eerste en de Laatste. Heeft de Heere nog meer gezegd? Zeker, ook al hetgeen u vindt in het vers dat hierop volgt. Maar wij beperken ons alleen tot dit ene: Ik ben de Eerste en de Laatste. Was dit troostvol? Daar hoeft u niet aan te twijfelen. De Heere de Eerste en de Laatste. Die God uit wien allen dingen zijn, door wie alle dingen zijn en tot wie alle dingen zijn. Alles uit Hem.

Niets is er in hemel of aarde, of het is uit Hem. Niet is er, in de hemel en op de aarde of het is ook door Hem. Niets is er, in de hemel en op de aarde of het is ook tot Hem. Hij staat aan het begin en Hij staat aan het einde. Hij staat ook in het midden. Alles is in Zijn hand. Heel de wereld, heel de kerk en ook mijn ziel en mijn leven. Zelfs de sleutels van de hel en van het graf zijn in Zijn hand. Niemand komt in de dood en in het graf, dan op Zijn hoog bevel. Niemand komt ook in de hemel dan door Hem. Wilt u zalig worden? Het kan. Maar het kan alleen door Hem. Niet buiten Hem en niet zonder Hem. U hebt zorgen en uw noden? Breng ze bij Hem. Hij beschikt over leven en dood, over welvaart en tegenspoed. Het is in Zijn hand. In Christus hand. Door Christus regeert God de wereld. Christus is gezeten in de troon des Vaders. Niets doet de Vader dan door de Zoon. Christus is gegeven alle macht. Hebt u uw kerkzorgen, breng ze bij Hem. Hij is het Begin en het Einde. De Eerste en de Laatste. Van Hem is de kerk, Hij staat aan haar begin. De oorsprong van de kerk is in Hem. Hij is de Eerste. Maar de toekomst van de kerk ligt ook in Hem. Hij is de Laatste. Hebt u zorgen over deze hele wereld? Breng ze bij Hem. Hij heeft ook alle dingen van deze wereld in Zijn hand. Hij regeert! Dwars door de regeringen der volkeren heen loopt de regering van Christus. Door Mij regeren de vorsten en stellen de koningen der aarde gerechtigheid.

Johannes had zijn zorgen. En was het een wonder? Verbannen op een eiland. Der kerk in verdrukking. Wat moest het allemaal worden? Christus zegt: Johannes, vreest niet, Ik ben de Eerste en de Laatste. Ik draag zorg voor de kerk.

Men ziet weleens een wereldbol en daaronder een mannetje, dat mannetje draagt de wereldbol. De wereldbol is zwaar, dat is te zien, hij gaat er namelijk gebukt onder. Dat mannetje is zoals met zegt, de atlasfiguur. Vaak zijn wij van die atlasfiguren. Dragen de zorg van bijkans de hele wereld. En die van de kerk erbij. En o zeker, deze bezorgdheid is beter dan de zorgeloosheid. Zulken zijn er ook, die zorgeloos door het leven gaan, dat kan en dat mag niet. Maar anderzijds: wij hoeven toch geen atlasfiguren te zijn. Eén is er die de hele last van deze wereld heeft gedragen, en nog draagt van de hele wereld, de kerk. Hij kan die last ook dragen want Hij is de sterke God, de Vader der eeuwigheid. En op Zijn schouders ligt de heerschappij, alle macht en kracht.

Het is onze Heere die de Eerste en de Laatste is. Het kan ons troosten gemeente, te horen dat Christus de Eerste en de Laatste is. Het is dus geen mensenwerk. De kerk niet, de prediking van het Woord Gods niet. Al wat er aan geloof is, ook in mijn hart, geen mensenwerk, want Christus is de Eerste. O welk een troost, dat te mogen horen. Maar: Christus ook de Laatste, en dat is een troost die nog rijker en groter is. Alles zal in Hem eindigen, Hij zal het voleindigen. Aan het einde staat Hij. Hij is ook de Laatste. Als alles zal vergaan: hemel en aarde, dan zal Hij er nog zijn. Als de wolken zwart zullen zijn, de hemel zal verduisterd worden, de sterren zullen vallen, zon en maan in bloed zullen veranderen, de elementen zullen branden en ik geen raad meer zal weten; van alle kanten mij dood en ondergang zullen aangrijzen, dan zal ik weten en het zal mij troosten: Christus is de Laatste. En dat zal ons er doorheen helpen zoals het ook Johannes erdoorheen geholpen heeft. Johannes heeft het overleefd en ook wij zullen het overleven. Als wij maar evenals Johannes een discipel van Jezus Christus zijn geweest.

Gemeente, in alle nood moeten wij maar trachten te zien hetgeen Johannes gezien heeft. Hij zag het in een visioen, wij mogen het zien met de ogen van het geloof. Wij mogen Hem zien, die machtige en heerlijke Heere. Die dood geweest is, maar leeft in alle eeuwigheid. De Eerste en de Laatste. Was Hij niet de Eerste in uw leven? U bent niet begonnen, Hij is begonnen. U hebt niet Hem gezocht, voordat Hij u zocht. Hij is als Eerste tot u gekomen, en toen kwam u tot Hem. Welnu, Hij zal ook de Laatste

zijn. Hij zal het voor u voleinden. Hij is de Voleinder van het geloof. Hij maakt Zijn werk af. Ook in uw leven. Als er geen adem en geen leven meer in u zal zijn, dan zal Hij er zijn. Hij staat aan het eind. Hij is zelf het Einde. Het einde van uw levensweg. Als het hier alles afloopt. Als u de dood voor ogen hebt. Dan staat Hij daar, aan het einde. En Hij al Zijn rechterhand op u leggen en zeggen: Vreest niet, Ik ben de Eerste en de Laatste. En dat zal rust geven. Zoals het ook Johannes rust gegeven heeft. Wij lezen hierna niet meer van vrees bij Johannes. De Heere Zelf had de vrees weggenomen. Christus rechterhand had alle angst en vrees doen verdwijnen. Zo machtig is 's Heeren rechterhand.

Laat Hem zijn rechterhand ook leggen op u. leg u neer aan zijn voeten. Hij maakt levend. Ik ben levend in alle eeuwigheid. Hij leeft en daarom zullen ook wij leven. In de hemel is geen dood. Daar is enkel leven. Waar Christus is, daar is leven. Zoek het bij Hem, dan hebt u leven. Hij is de Eerste en de Laatste. Dan bent u geheel van Hem. Zoek van Hem te zijn, nu al. En dan: geheel van Hem. Hij is de Eerste en de Laatste. Amen.